

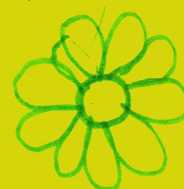
Oscar Wilde

Srečni kraljevič

in

Sebični velikan

Visoko nad mestnim središčem je na visokem stebru stal kip srečnega kraljeviča. Ves je bil pozlačen s tankimi lističi najdragocenejšega zlata, za oči je imel dva svetla safira, na ročaju njegovega meča je žarel velik rdeč rubin.

Vsi so ga prav zares občudovali.

»Lep je kakor vremenski petelin na strehi,« je pripomnil eden izmed mestnih svétnikov, ki bi rad veljal za človeka z umetniškim okusom. »Samo, da ni tako koristen,« je dodal, ker se je bal, da bi ga meščani utegnili imeti za negospodarnega, kar pa v resnici ni bil.

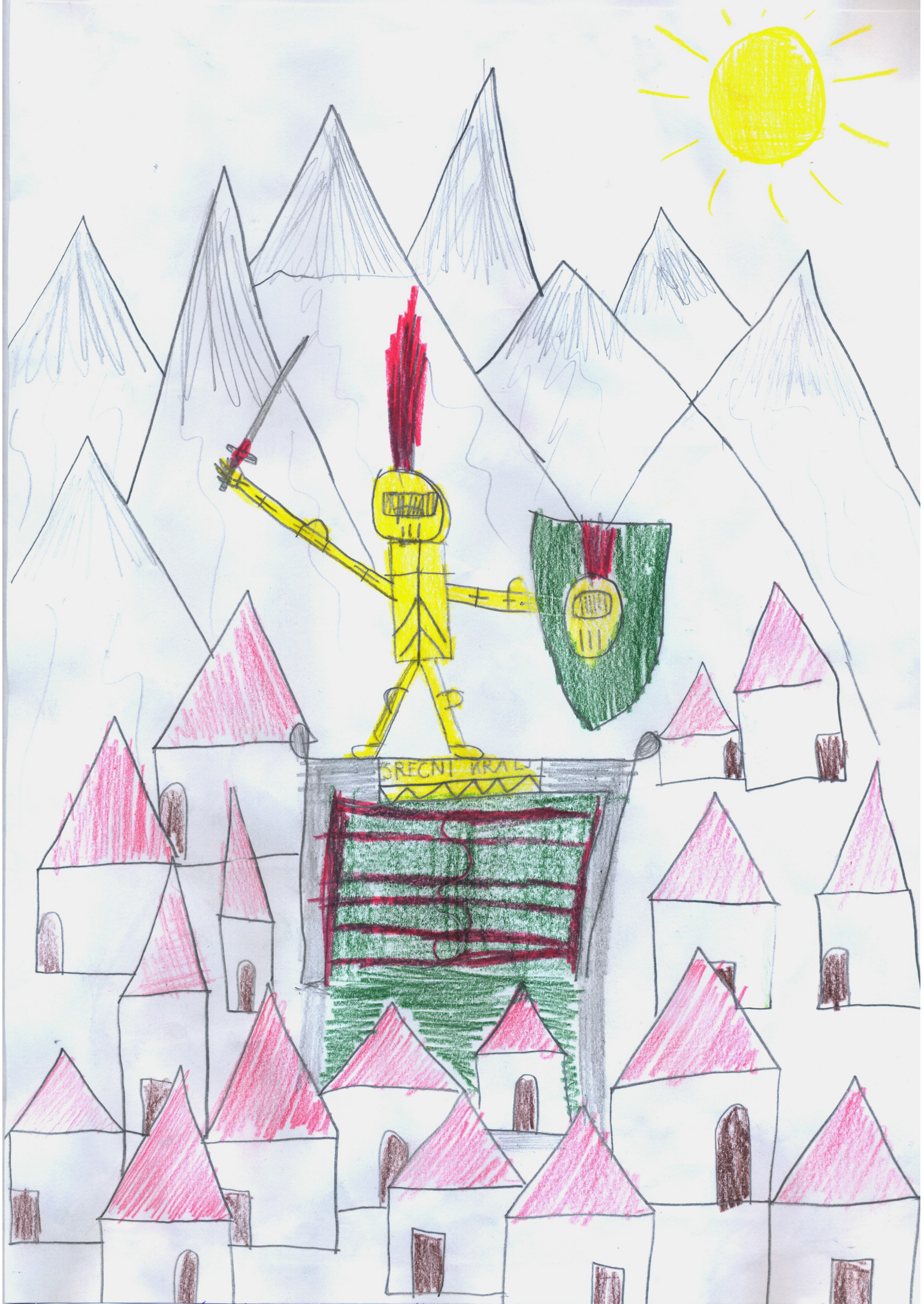
»Le zakaj ne moreš biti takšen, kakršen je srečni kraljevič?« je razumna mati vprašala svojega sinka, ki je z jokom zahteval mesec z neba. »Srečnemu kraljeviču še v sanjah nikdar ne pride na misel, da bi jokal po čemerkoli.«

»Zadovoljen sem, da je na tem svetu vsaj nekdo, ki je zares srečen,« je zamrmral razočaran človek, ko se je ozrl v čudoviti kip.

»Prav takšen je, kakršni so angeli,« so rekli otroci iz sirotišnice, ko so prišli iz cerkve v svojih svetlih živordečih haljah in čistih belih ovratnikih.

»Kako pa to veste?« je rekel učitelj računstva. »Saj niste še nikdar nobenega videli!«

»O seveda smo jih videli! V sanjah smo jih videli!« so odgovorili otroci. Učitelj računstva se je namršil in je bil sploh videti zelo strog, ker se mu nikakor ni zdelo prav, da otroci sanjajo.

DAVID LANGO (3.a) in MAKS BABIČ (3.c)

ANJA RAIČEVIĆ, 3. C

Neke noči je letel nad mestom droban lastovček. Njegovi prijatelji in prijateljice so odleteli proti Egiptu že pred šestimi tedni, on pa je zaostal, ker je bil zaljubljen v najlepšo trstiko. Srečal jo je bil v zgodnji pomladi, ko je letel nad reko za velikim rumenim moljem, pa ga je njena vitka postava tako pritegnila, da se je ustavil in se spustil v pogovor.

»Ali naj te ljubim?« je rekel lastovček, ki je rad govoril odkrito, da je takoj vedel, pri čem je. Trstika se mu je globoko priklonila in začel je takoj krožiti okrog nje. S krili se je rahlo dotikal vode in na gladini tkal srebrne čipke iz rahlih valčkov. Tako ji je pripovedoval, kako jo ima rad, in tako ji je potem dvoril vse poletje.

»Prav smešno je, da se je tako zagledal vanjo,« so čebljali drugi lastovčki in lastovke. »Denarja nima, sorodnikov pa več kot preveč.« In res je bila vsa reka gosto zaraščena s trstikami. Nato pa, ko je prišla jesen, je ves lastovičji rod odletel.

Ko so tovariši odleteli, je bil lastovček otožen, ker je ostal sam, in njegova ljubljena gospa se mu je zdela vsak dan bolj dolgočasna. »Zgovorna ni,« si je rekel. »In bojim se, da je precej vetrnjaška, saj se venomer spogleduje z vetrom.« In bilo je res; kadarkoli je veter zapihal, se je trstika kar se da ljubko priklanjala. »Saj priznam, da se drži doma,« je nadaljeval lastovček, »toda jaz rad potujem in zato bi morala tudi ona z veseljem na potovanje.«

»Ali bi šla z mano?« jo je naposled vprašal. Toda trstika je zmajala z glavo, ker je bila tako navezana na svoj dom.

»Za nos si me vlekla!« je vzkliknil lastovček. »Zdaj pa odletim k piramidam. Zbogom!« In je odletel.

Letel je ves dan in zvečer je priletel v mesto.

»Kje pa naj prenočim?« si je rekel. »Upam, da je mesto poskrbelo zame.«

Tedaj je zagledal kip na visokem stebru.

»Tja bom sedel,« je dejal. »Prostor je imeniten in svežega zraka bo na pretek.« In se je spustil med stopala srečnega kraljeviča.

»Zlato spalnico imam,« si je tiho rekel, ko se je ozrl okrog sebe, in se nato pripravil za spanje. Toda prav v trenutku, ko si je potisnil glavico pod perut, je padla nanj debela kaplja. »To je pa res čudno,« je rekel. »Niti enega samega oblačka ni na nebu, zvezde so popolnoma čiste in svetle, pa vendar dežuje. Podnebje v severni Evropi je res grozno. Trstika je zelo rada imela dež, toda to je bila njena gola sebičnost.«

Potem je padla nanj druga kaplja.

»Kakšen smisel pa ima kip, če ne more zadržati dežja?« je rekel lastovček. »Poiskati si moram dober dimnik.« In je sklenil, da bo odletel.

Toda preden je razprl krila, je padla nanj tretja kaplja, pa se je ozrl kvišku in je videl... Oh, kaj je videl!

Oči srečnega kraljeviča so bile polne solz in solze so tekle po njegovih zlatih licih. V mesečini je bil njegov obraz tako lep, da je drobnega lastovčka prešinilo usmiljenje.

»Kdo pa si?« je vprašal.

»Srečni kraljevič.«

»Zakaj pa potem jočeš?« je vprašal lastovček. »Saj si me že do kože zmočil.«

»Ko sem bil živ in sem imel človeško srce,« je odgovoril, »nisem vedel, kaj so solze, zakaj živel sem v palači, ki se je imenovala palača Brezskrbnosti, kamor žalost ni smela vstopiti. Podnevi sem se s svojimi prijatelji igral v vrtu, zvečer sem vodil ples v veliki dvorani. Okrog in okrog vrta je bilo zelo visoko obzidje, a nikdar mi ni prišlo na um, da bi vprašal, kaj je za njim, zakaj okrog mene je bilo vse tako čudovito. Moji dvorjani so mi rekli srečni kraljevič. In res sem bil srečen, če naj bo zadovoljstvo sreča. Tako sem živel in tako sem umrl.

Zdaj pa, ko sem mrtev, so me postavili tako visoko, da lahko gledam vso grdobijo in vso bedo svojega mesta. In čeprav je moje srce ulito iz svinca, se vendar ne morem zadržati, da ne bi jokal.«

»Kaj! Ali ni ves iz zlata?« si je rekel lastovček. Bil je namreč preveč vljuden, da bi glasno izrekel kakršnokoli osebno pripombo.

»Daleč od tod,« je nadaljeval kip s tihim, pojočim glasom, »daleč od tod, v ozki ulici, je revna hiša. Eno okno je odprto in skozenj lahko vidim žensko, ki sedi pri mizi. Njen obraz je suh in izžet, njene roke so trde in rdeče, vse prebodene od igel, ker je ženska vezilja. Zdaj veze cvetje hrepenenja na svileno obleko za najlepšo kraljičino družabnico, ki bo to obleko nosila na prihodnjem dvornem plesu. V postelji v kotu sobe leži njen bolni sinko. Mrzlica ga trese in prosi za pomarančo. Mati pa nima drugega, da bi mu dala, razen vode iz reke, in zato se fantek joče. Lastovček, lastovček, drobni lastovček, ali bi ji nesel rubin iz ročaja mojega meča? Moje noge so pritrjene k steburu in zato se ne morem ganiti.«

»V Egiptu me že čakajo,« je rekel lastovček. »Moji tovariši se že spreletavajo gor in dol nad Nilom in se pogovarjajo z velikimi cvetovi lokvanjev. Kmalu se bodo spravili spat v grobnico velikega kralja. Tudi kralj leži tam v svoji poslikani krsti. Zavit je v rumeno platno in nadišavljen z dišavami. Okrog vratu ima ogrlico iz bledozelenega jantarja in njegove roke so kakor oveneli listi.«

»Lastovček, lastovček, drobni lastovček,« je rekel kraljevič, »ali ne bi mogel ostati pri meni samo eno noč, da bi bil moj sel? Fantek je tako žejen in mati je tako žalostna.«

»Zdi se mi, da nimam rad fantkov,« je odgovoril lastovček. »Ko sem preteklo poletje stanoval ob reki, sta bila tam dva hudobna fantka, mlinarjeva sinova, ki sta zmeraj metala kame-

ANDOR PEČEK, 3. c

nje za mano. Res je, da me nista nikdar zadela. Lastovke letamo presneto hitro, poleg tega pa sem iz rodu, ki je slaven prav zaradi svoje gibčnosti. Toda kljub temu sta s tem pokazala, da me ne spoštujeta, kakor je treba.«

Toda srečni kraljevič je bil videti tako žalosten, da se je drobni lastovček pokesal svojih besed.

»Tukaj je zelo hladno,« je rekel. »Toda eno noč bom le ostal in bom tvoj sel.«

»Hvala, drobni lastovček!« je rekel kraljevič.

In tako je lastovček izvrtal veliki rubin iz kraljevičevega meča in z njim v kljunu zletel nad mestnimi strehami.

Letel je mimo zvonika stolne cerkve, na katerem so stali angeli iz belega marmorja. Letel je nad dvorom in je slišal godbo, ki je igrala za ples. Lepo dekle je s svojim dragim stopilo iz dvorane na balkon. »Kako čudovite so zvezde,« ji je rekel, »in kako čudovita je moč ljubezni!«

»Upam, da bo za dvorni ples moja obleka narejena,« je odgovorilo dekle. »Ukazala sem, naj mi vanjo uvezejo najlepše cvetje hrepenenja. Toda vezilje so tako lene!«

Lastovček je letel nad reko in je videl luči na jamborih ladij. Letel je nad židovsko četrtjo in je videl, kako so stari Židje prekupčevali med sabo in tehtali denar na bakrenih pladnjih. Naposled je priletel do revne hiše in pogledal skozi okno. Fantek se je v mrzlici premetaval na postelji, mati pa je zaspala pri mizi, ker je bila tako utrujena. Lastovček je švignil skozi okno in položil rubin zraven naprstnika. Nato je mirno zakrožil nad fantkovo posteljo in s svojimi krili kakor s pahljačo zakrilil nad njegovim čelom.

»Kako prijetno hladno je,« je rekel fantek. »Prav gotovo bom kmalu zdrav,« je zamrmral in se pogreznil v sladko spanje.

Potem je lastovček odletel k srečnemu kraljeviču in mu povedal, kako je opravil.

SREČNI
KRALJEVIČ

Srečni kraljevič

»Prav res je čudno,« je rekel. »Zdaj mi je kar toplo, čeprav je tako mraz.«

»Toplo ti je zato, ker si storil dobro dejanje,« je rekel kraljevič. Lastovček je začel razmišljati in je nato zaspal. Razmišljanje ga je zmeraj uspavalo.

Ko se je zdanilo, je odletel k reki in se okopal.

»Kako nenavaden pojav!« je rekel profesor, ki je proučeval življenje ptic in je prav takrat šel čez most. »Lastovka sredi zime!« In napisal je o tem dolgo pismo v mestni časopis. Vsi so pisali o tistem pismu, zakaj v njem je bilo toliko besed, ki jih ni mogel nihče razumeti.

»Nocoj bom odletel v Egipt,« je rekel lastovček, ki je bil spričo te poti zelo dobre volje. Obiskal je vse mestne znamenitosti in je precej dolgo sedel na konici cerkvenega stolpa. Kjerkoli se je prikazal, povsod je slišal vrabce, kako so cvrčali drug drugemu: »Glejte ga, imenitnega tujca!« Tako je lastovček prav veselo in zabavno preživel svoj dan.

Ko je mesec prišel na nebo, je odletel k srečnemu kraljeviču.

»Ali imaš kakšno naročilo za Egipt?« je vprašal. »Prav zdaj odhajam.«

»Lastovček, lastovček, drobni lastovček,« je rekel kraljevič, »ali ne bi ostal pri meni še eno noč?«

»V Egiptu me čakajo,« je rekel lastovček. »Jutri bodo moji prijatelji odleteli h Gornjemu slapu. Tam leži v visokem trstju nilski povodni konj in tam sedi na velikem granitnem prestolu bog Memnon. Vso noč opazuje zvezde in ko zasije zvezda danica, plane iz njega en sam krik radosti, nato pa ves dan molči. Opoldne prihajajo rumeni levi k bregu, da se napijejo. Njihove oči so kakor zeleni dragi kamni in kadar zarjovejo, preglušijo hrup slapov.«

»Lastovček, lastovček, drobni lastovček,« je rekel kraljevič, »daleč tam na robu mesta vidim mladega fanta v podstrešni

sobici. Sklanja se na mizo, ki je pokrita s papirji, in v kozarcu zraven njega je šopek ovenelih vijolic. Njegovi lasje so temni in kodrasti, njegove ustnice so rdeče kakor granatno jabolko in njegove velike oči so sanjave. Rad bi končal igro za gledališče, toda tako ga zebe, da ne more več pisati. V njegovem gašperčku ni ognja in od lakote je že omedlel.«

»Ostal bom še eno noč,« je rekel lastovček, ki je bil res dobrega srca. »Ali naj tudi njemu nesem rubin?«

»Oh, nobenega rubina nimam več!« je rekel kraljevič. »Samo oči še imam. Iz dragocenih safirov so, ki so jih prinesli iz Indije pred tisoč leti. Izkoplji enega in mu ga nesi. Prodal ga bo zlatarju, kupil bo drva in končal svojo igro.«

»Dragi kraljevič,« je rekel lastovček, »tega ne morem storiti!« In je zajokal.

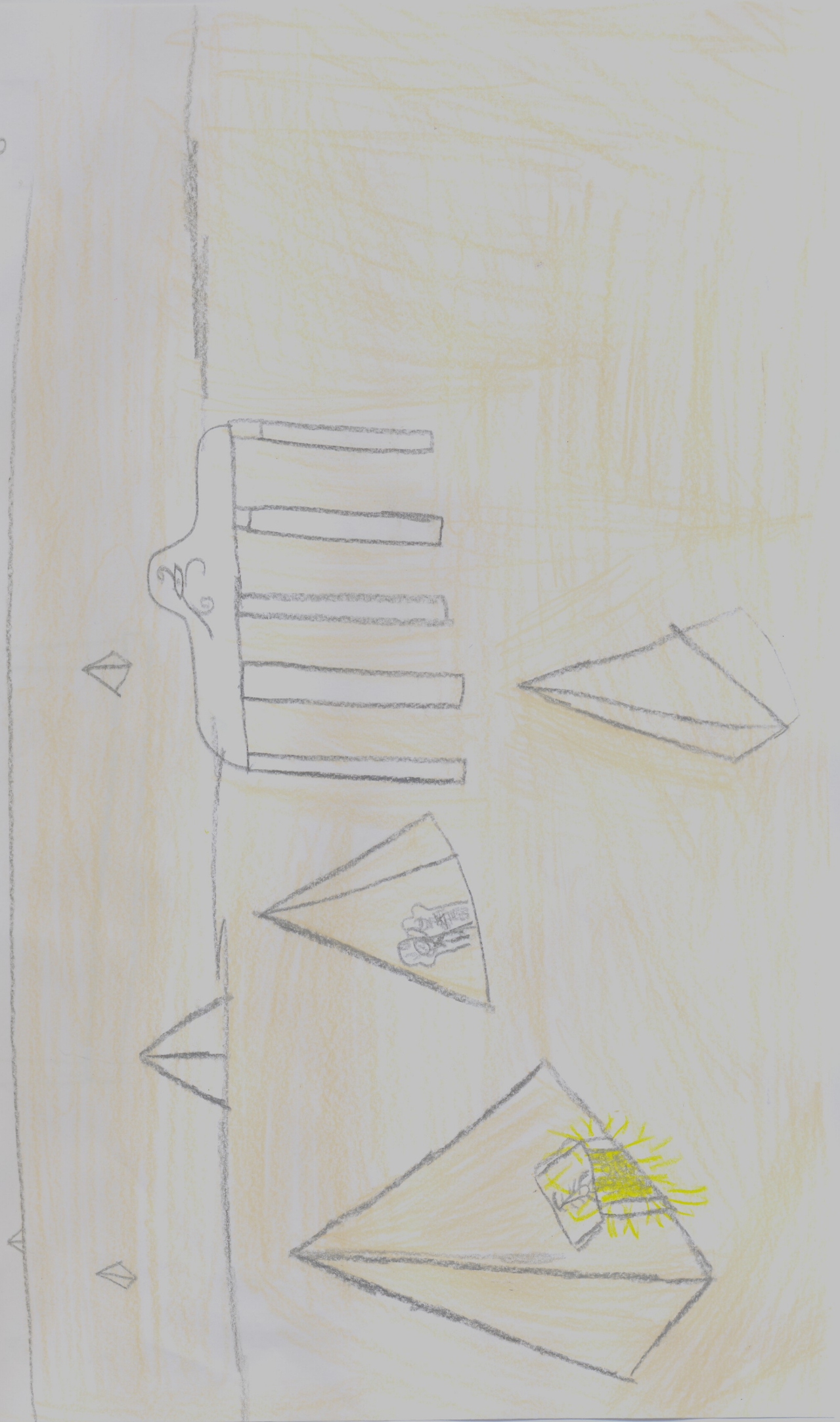
»Lastovček, lastovček, drobni lastovček,« je rekel kraljevič, »stori, kakor ti ukazujem!«

In lastovček je izkopal kraljeviču oko in odletel z njim v študentovo podstrešnico. Prav lahko je priletel k njemu, ker je bila v strehi luknja. Švignil je skozi in priletel v sobico. Mladi fant si je bil zagrebel glavo v roke in tako ni slišal prhutanja kril, a ko je vzdignil pogled, je na ovenelih vijolicah zagledal čudovit safir.

»Vidim, da me začenjajo ceniti!« je vzkliknil. »To mi je gotovo poslal nekdo, ki me zelo občuduje. Zdaj bom lahko končal svojo igro.« In bil je videti popolnoma srečen.

Naslednji dan je lastovček odletel v pristanišče. Sedel je na vrh jambora velike ladje in opazoval, kako so mornarji z vrvmi dvigali velike zaboje iz ladijskega trupa. »Ho-o-hoj!« so kriknili vselej, ko so zaboje potegnili na krov. »V Egipt letim!« je zakričal lastovček, toda nihče se ni zmenil zanj. Ko je mesec prišel na nebo, je odletel k srečnemu kraljeviču.

»Prišel sem, da ti rečem zbogom,« je vzdihnil.

TIBOR SREČKOVIČ, 3. a

»Lastovček, lastovček, drobni lastovček,« je rekel kraljevič, »ali ne bi ostal pri meni še eno noč?«

»Zima je,« je odgovoril lastovček, »in kmalu bo tukaj mrzel sneg. V Egiptu pa toplo sonce sije po zelenih palmah in krokodili ležijo v blatu in se leno ozirajo okrog sebe. Moji tovariši si pletejo gnezda v Baalbekovem templju. Rožnate in bele grlice jih opazujejo ter zaljubljeno grulijo druga drugi. Dragi kraljevič, nikdar te ne bom pozabil; prihodnjo pomlad ti bom prinesel dva čudovita draga kamna za tista dva, ki si ju daroval. Rubin bo bolj rdeč od najbolj rdeče vrtnice in safir bo tako moder, kakor je modro veliko morje.«

»Na trgu pod nama stoji deklica, prodajalka vžigalic,« je rekel srečni kraljevič. »Vžigalice so ji padle v cestni jarek in so zdaj vse premočene. Oče jo bo pretepel, če ne bo prinesla domov denarja, in zato zdaj joče. Ne čevljev ne nogavic nima in njena drobna glavica je brez pokrivala. Izkoplji mi drugo oko in ga ji daj, in oče je ne bo pretepel.«

»Ostal bom še eno noč pri tebi,« je rekel lastovček, »toda očesa ti ne morem izkopati. Saj potem boš popolnoma slep.«

»Lastovček, lastovček, drobni lastovček,« je rekel kraljevič, »stori, kakor ti ukazujem!«

In lastovček je izkopal kraljeviču drugo oko in se kakor puščica spustil z njim na trg. Švignil je mimo deklice in spustil dragi kamen v njeno dlan.

»O, kako lep drobec stekla!« je rekla deklica in z veselim smehom stekla domov.

Lastovček se je vrnil h kraljeviču.

»Zdaj si slep,« mu je rekel, »zato bom ostal zmeraj pri tebi.«

»Ne, drobni lastovček!« je rekel ubogi kraljevič. »Ti moraš odleteti v Egipt.«

Sebični velikan

Vsako popoldne, ko so se otroci vračali iz šole, so po navadi zavili na velikanov vrt, da bi se tam igrali.

To je bil velik in prijazen vrt, pokrit z mehko zeleno travo. Po travi so bile tu in tam posejane rože kakor zvezde. Tam je raslo dvanajst breskev, ki so vsako pomlad zacvetele v nežnih, rožnatih in srebrnih cvetovih, v jeseni pa so bogato obrodile. Po drevju so posedale ptice in tako sladko prepevale, da so otroci večkrat obstali sredi igre in jih poslušali.

»Kako srečni smo tukaj!« so vzklikali drug drugemu.

Nekega dne pa se je velikan vrnil domov. Obiskal je bil svojega prijatelja, velikana ljudožerca iz sosednje dežele, in ostal pri njem sedem let. Ko je sedem let minilo in ko je že povedal vse, kar je imel povedati, zakaj povedati ni imel kaj prida, se je odločil, da se vrne v svoj lastni grad. In ko je prišel domov, je zagledal otroke, ki so se igrali na vrtu.

»Kaj pa počnete tukaj?« je zarjovel z zelo grobim glasom, in otroci so zbežali.

»Moj vrt je moj vrt!« je rekel velikan. »To lahko vsak ve in zato ne bom dovolil nikomur, razen sebi, da bi se igral v njem!«

In obzidal je vrt z visokim zidom in pribil nanj desko z napisom:

KDOR BO PREPLEZAL
TA ZID, BO KAZNOVAN!

»Zmeraj bom ostal pri tebi,« je rekel drobni lastovček in je spal pri njegovih nogah.

Ves naslednji dan je sedel na kraljevičevi rami in mu pripovedoval, kaj vse je videl v čudnih deželah. Pripovedoval mu je o rdečih ibisih, ki v dolgih vrstah na eni sami nogi stojijo ob bregovih Nila in s svojimi kljuni lovijo zlate ribice. Pripovedoval mu je o sfingi, ki je prav tako stara kakor svet in živi v puščavi in vse ve. Pripovedoval mu je o trgovcih, ki počasi hodijo ob svojih velblodih in s prsti prebirajo jagode iz dragocenega jantarja, ki so nanizane na vrvici. Pripovedoval mu je o kralju Luninih gora, ki je črn kakor ebenovina in ki časti velikanski kristal. Pripovedoval mu je o veliki zeleni kači, ki spi na palmi in ki ima dvajset duhovnikov, da jo hranijo z medenjaki. Pripovedoval mu je o pritlikavcih, ki jadrajo po velikem jezeru na širokih ploskih listih in ki se večno vojskujejo z metulji.

»Dragi drobni lastovček,« je rekel kraljevič, »pripoveduješ mi o čudovitih stvareh, toda bolj čudovito kot karkoli je trpljenje in bolečina človeštva. Ni bolj skrivnostne uganke, kakor sta beda in bridkost. Leti nad mestom, drobni lastovček, in pripoveduj mi, kaj vse boš videl.«

In lastovček je letel nad velikim mestom in je videl, kako bogatini veseljačijo v svojih lepih hišah, medtem ko berači sedijo na njihovih pragih. Letel je nad temnimi predmestji in videl blede obraze sestradanih otrok, ki so topo gledali na črne ulice. Pod mostom sta ležala dva fantka in se tesno objemala, da bi ogrela drug drugega. »Kako sva lačna!« sta rekla. »Tukaj ne smeta ležati!« je zakričal nočni čuvaj, pa sta vstala in se odmajala izpod mosta na dež.

Lastovček se je vrnil k srečnemu kraljeviču in mu povedal, kaj je videl.

»Pokrit sem z najboljšim zlatom,« je rekel kraljevič. »List za listom potegni z mene in odnesi jih mojim siromakom. Živi ljudje zmeraj mislijo, da jih zlato lahko osreči.«

In lastovček je trgal list za listom iz dragocenega zlata, dokler ni bil srečni kraljevič videti popolnoma siv in pust. List za listom je odnašal siromakom in otroški obrazi so postajali bolj rožnati, smejali so se in se igrali po ulicah. »Zdaj imamo kruha!« so vzklikali.

Potem je prišel sneg in za snegom je prišla zmrzal. Ulice so bile videti, kakor bi bile srebrne, tako so bile svetle in lesketajoče. Dolge ledene sveče so kakor kristalna bodala visele od strešnih robov. Vsi so bili v kožuhih, fantki pa so imeli živordeče kape in so se drsali na ledu.

Ubogega lastovčka je bolj in bolj zeblo, toda kraljeviča ni hotel zapustiti, ker ga je imel preveč rad. Pred pekovim pragom je pobiral drobtinice, kadar ga pek ni videl, ogreti pa se je skušal tako, da je hitro utripal s perutničkami.

Naposled pa je le sprevidel, da bo kmalu umrl. Imel je samo toliko moči, da je še enkrat zletel h kraljeviču in mu sedel na ramo.

»Zbogom, dragi kraljevič,« je zašepetal. »Ali dovoliš, da ti poljubim roko?«

»Drobni lastovček, srečen sem, da naposled le greš v Egipt,« je rekel kraljevič. »Predolgo si se zadržal tukaj. Poljubiti pa me moraš na ustnice, ker te imam rad.«

»O, saj ne grem v Egipt,« je rekel drobni lastovček. »V hram smrti grem. In smrt je sestra spanja, mar ne?«

Poljubil je srečnega kraljeviča na ustnice in nato padel mrtev k njegovim nogam.

V tistem trenutku je tako čudno počilo v kipu, kakor bi se nekaj preklalo. Zgodilo se je namreč, da se je svinčeno srce preklalo naravnost na dva kosa. Bila je prav zares strahotna zima.

TAMARA ŽUNIČ, 3. C

Ta velikan je bil res zelo sebičen.

Otroci zdaj niso imeli nobenega prostora, kjer bi se lahko igrali. Skušali so se igrati na cesti, toda cesta je bila zelo prašna in posuta s trdim kamenjem, pa jim zato ni bila všeč. Po šoli so krožili okrog obzidja in se pogovarjali o vrtu, ki se je skrival za njim.

»Kako srečni smo bili tam!« so govorili.

Potem je prišla pomlad in po vsej deželi je bilo polno drobnega cvetja in drobnih ptic. Samo v vrtu sebičnega velikana je bila še zmeraj zima. Ptice niso marale prepevati v njem, ker tam ni bilo otrok, in drevje je pozabilo pognati brstje in cvetje. Nekega dne je lep cvet pokukal iz tal, toda ko je zagledal desko z napisom, so se mu otroci tako zasmilili, da se je potegnil nazaj v zemljo in se znova pogreznil v spanje. Edina dva, ki sta bila zadovoljna, sta bila sneg in zmrzal.

»Pomlad je pozabila na ta vrt,« sta rekla, »zato bova lahko živela tukaj vse leto.«

Sneg je pokrtil travo s svojim debelim belim plaščem, zmrzal pa je s srebrnim ivjem prepleskala drevje. Nato sta povabila v goste severno burjo in ta je prišla. Do ušes je bila zavita v kožuhovino in je ves dan rjovela po vrtu in odpihavala dimnike s streh.

»To je pa res prijeten kotiček,« je rekla. »Še točo moramo povabiti na obisk.«

In toča je prišla. Vsak dan je tri ure klestila in ropotala po grajski strehi, dokler ni pobila skoraj vseh strešnikov, potem pa je drvela sem in tja po vrtu, kolikor naglo je le mogla. Oblečena je bila v sivo obleko in njena sapa je bila ledena.

»Prav res ne razumem, zakaj se letos pomlad tako obira,« je rekel sebični velikan, ko je sedel pri oknu in gledal po svojem zamrzlem vrtu. »Upam, da se bo vreme obrnilo.«

Zgodaj zjutraj naslednjega dne se je župan v družbi mestnih svétnikov sprehajal po trgu. Ko so šli mimo stebra, se je ozrl v kip.

»Mojdunaj!« je rekel. »Kako klavrn je naš srečni kraljevič!«

»Mojdunaj, kako je res klavrn!« so vzkliknili mestni svétniki, ki so se zmeraj strinjali z županom. In nato so stopili k stebri in si ogledali kip.

»Rubin je padel iz njegovega meča, oči je izgubil in pozlačen tudi ni več,« je rekel župan. »Saj skoraj ni boljši od navadnega berača.«

»Skoraj ni boljši od navadnega berača,« so rekli svétniki.

»In tukaj pri njegovih nogah leži mrtva ptica,« je nadaljeval župan. »Prav zares moramo izdati razglas, da je pticam tukaj prepovedano umirati!« In tajnik si je to županovo misel zapisal.

In nato so porušili spomenik srečnega kraljeviča.

»Ker ni več lep, ni več koristen,« je rekel profesor umetnosti na vseučilišču.

Nato so kip v livarni pretopili, župan pa je sklical sejo mestnega sveta, da bi sklenili, kaj naj store s kovino.

»Jasno je, da moramo imeti kip,« je rekel. »In to bo moj kip!«

»Moj kip!« so drug za drugim vzkliknili mestni svétniki in se začeli prepirati. Ko sem zadnjič slišal o njih, so se še zmeraj prepirali.

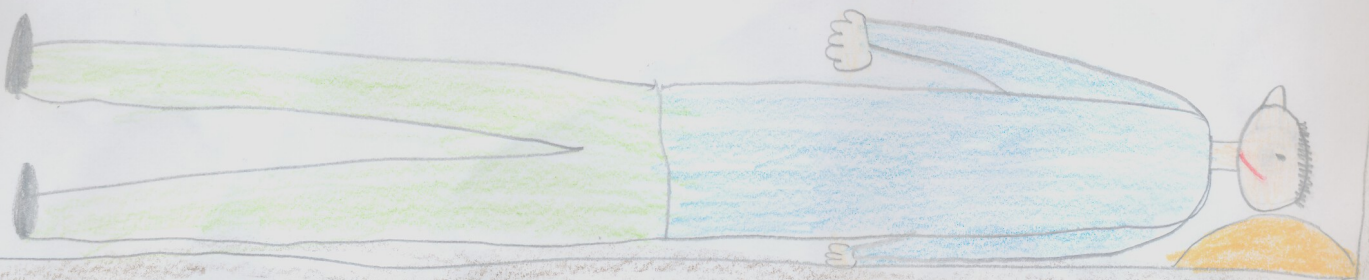
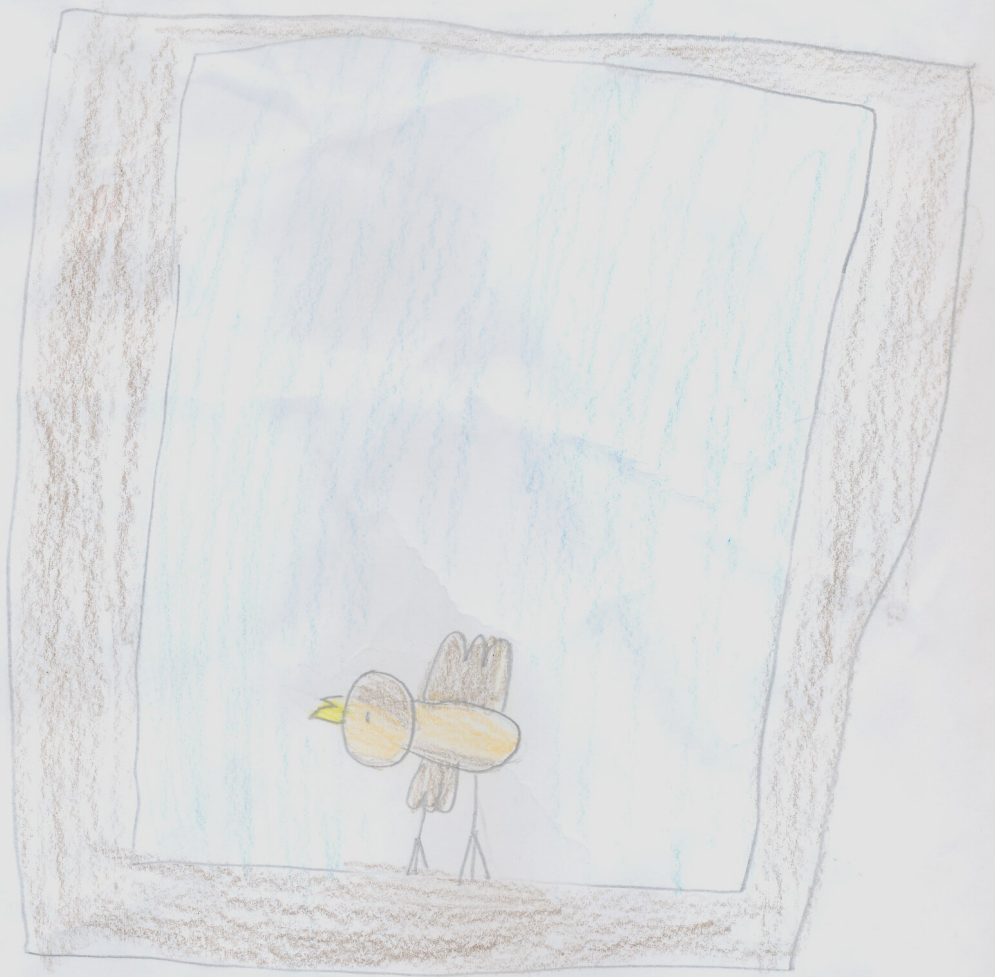
»Kako je to čudno!« je rekel livar v livarni. »To počeno svinčeno srce se nikakor noče raztopiti. Moramo ga vreči stran.« In vrgli so ga na kup smeti in odpadkov, kjer je ležal tudi mrtvi lastovček.

»Prinesi mi dve najdragocenejši stvari iz mesta,« je rekel bog enemu izmed svojih angelov. In angel mu je prinesel svinčeno srce in mrtvo ptico.

»Prav si izbral,« je rekel bog, »zakaj v mojem nebeškem vrtu bo ta drobna ptička večno prepevala in v mojem zlatem mestu me bo srečni kraljevič slavil!«

VID HROVATIN, 3.C

Toda pomlad sploh ni prišla in niti ne poletje. Jesen je nasula zlatega sadja v sleherni vrt, v velikanov vrt pa ni spustila niti obirka.

»Preveč je sebičen,« je rekla.

In tako je bila v vrtu zmeraj zima in severna burja, toča, mraz in sneg so plesali okrog drevja.

Ko je nekega dne velikan buden ležal v postelji, je zaslišal čudovite zvoke. Tako sladko je zvenelo na njegova ušesa, da je mislil, da prav gotovo korakajo mimo kraljevi godci. V resnici je bil samo ščinkavec, ki je prepeval za oknom, toda ker je minilo že toliko časa, odkar je velikan zadnjič slišal ptičje petje v svojem vrtu, se mu je to zdela najlepša godba tega sveta. Nato je toča nehala ropotati nad njegovo glavo, severna burja je prenehala s svojim divjanjem in skozi priprta okna so prišle do njega sladke vonjave.

»Mislím, da je naposled vendarle prišla pomlad,« je rekel velikan. Skočil je s postelje in pogledal skozi okno.

In kaj je videl?

Videl je najčudovitejši prizor. Skozi majhno luknjo v zidu so se priplazili otroci in so zdaj sedeli v vejah po drevju. Na vsakem drevesu, ki ga je videl, je sedel otročiček. In drevesa so bila tako zadovoljna, ker so se otroci vrnili, da so se pregrnila s cvetjem in rahlo valovala z vejami nad otroškimi glavami. Ptice so se spreletavale in radostno prepevale, cvetje je kukalo skozi zeleno travo in se smejalo. Bil je čudovit prizor. Samo v enem kotu je bila še zima. Bilo je v najbolj oddaljenem kotu vrta in tam je stal fantek. Bil je tako majhen, da ni mogel doseči veje drevesa, zato je krožil okrog njega in bridko jokal. Ubogo drevo je bilo še zmeraj pokrito s snegom in ivjem in nad njim je pihala in rjovela severna burja.

»Splezaj name, fantek!« je reklo drevo in sklanjalo k njemu svoje veje, kolikor je moglo. Toda otrok je bil premajhen.

In ko je velikan to videl, se mu je otajalo srce.

»Kako sebičen sem bil!« si je rekel. »Zdaj vem, zakaj pomlad ni marala priti sem. Tistega fantka bom posadil na vrh drevesa, nato bom porušil zid in moj vrt bo za vse večne čase otroško igrišče.« In prav zares mu je bilo žal, ker je bil obzidal svoj vrt.

In po prstih se je spustil po stopnicah, prav tiho odprl glavna vrata in stopil na vrt. Toda ko so ga otroci zagledali, so se ga tako ustrašili, da so vsi zbežali — in v vrtu je bila spet zima. Samo mali fantek ni zbežal, zakaj njegove oči so bile polne solza in zato ni vedel, da prihaja velikan. In velikan se mu je prikradel za hrbet, ga rahlo vzela v roke in ga posadil na drevo. In drevo je pri priči zacvetelo in ptice so priletele in pele na njem, fantek pa je stegnil ročice, jih vrgel velikanu okrog vratu in ga poljubil. Ko so drugi otroci videli, da velikan ni več hudoben, so spet pritekli na vrt in z njimi se je vrnila pomlad.

»Otročički, to je zdaj vaš vrt,« je rekel velikan. Pograbil je velikansko sekuro in z njo do tal porušil obzidje. Ko so ljudje šli opoldne na trg, so videli, kako se je velikan igral z otroki v najlepšem vrtu, kar jih je kdajkoli videlo človeško oko.

Ves dan so se otroci igrali, in ko je prišel večer, so stopili k velikanu in se poslovili.

»Kje pa je vaš mali tovariš?« je vprašal velikan. »Tisti fantek, ki sem ga bil zjutraj posadil na drevo.« Velikan ga je imel najrajši, ker ga je bil poljubil.

»Ne vemo,« so odgovorili otroci. »Odšel je.«

»Morate mu reči, naj jutri gotovo pride!« je rekel velikan. Toda otroci so rekli, da ne vedo, kje je doma, in da ga prej še nikdar niso videli. In velikan je bil zelo žalosten.

Vsako popoldne, ko so se vračali iz šole, so otroci zavili na vrt in se tam igrali z velikanom. Toda malega fantka, ki ga je imel velikan tako rad, niso nikdar več videli. Velikan je

PIA GOLOB HARBAŠ, 3.C

bil z vsemi otroki zelo prijazen, pa vendar je hrepenel po svojem prvem malem prijateljčku in je večkrat govoril o njem.

»Kako rad bi ga videl!« je vzdihoval.

Leta so tekla in velikan se je zelo postaral in zelo oslabil. Ni se mogel več igrati, zato je sedel v velikanskem naslanjaču, gledal, kako so se otroci igrali, in občudoval svoj vrt.

»Precej lepih rož imam,« je rekel. »Otroci so najlepše rože.«

Ko se je nekega zimskega dne oblačil, je gledal skozi okno. Zdaj ni več sovražil zime, ker je vedel, da je to samo tisti čas, ko pomlad spi in ko rože počivajo.

Nenadoma pa si je od začudenja pomencal oči ter nato strmel in strmel. Kar je videl, je bilo zares čudovito. V najoddaljenejšem kotu vrta je stalo drevo, ki je bilo pregrnjeno s čudovitim belim cvetjem. Veje so bile zlate, na njih so viseli srebrni sadeži, pod njimi pa je stal tisti fantek, ki ga je velikan imel tako rad.

Z veliko radostjo se je velikan spustil po stopnicah in stekel na vrt. Hitel je po trati in se približal otroku, a ko je prišel do njega, mu je od jeze kri udarila v obraz.

»Kdo je bil tako predrzen, da te je ranil?« je vprašal, zakaj na dlaneh malega fantka sta bili rani od dveh žeblicev in rani od dveh žeblicev sta bili na njegovih drobnih nogah.

»Kdo je bil tako predrzen, da te je ranil?« je zakričal velikan. »Povej mi, da zgrabim svoj veliki meč in ga pobijem!«

»Nikar!« je odgovoril otrok. »To so vendar rane ljubezni.«

»Kdo pa si?« je vprašal velikan. Obšla ga je čudna groza in pokleknil je pred malega otroka.

Otrok se je nasmehnil velikanu in mu rekel:

»Nekoč si mi dovolil, da sem se igral v tvojem vrtu, danes boš pa ti odšel z mano v moj vrt, ki je na nebu.«

In ko so tisto popoldne otroci pritekli na vrt, so našli velikana, ki je mrtev ležal pod drevesom, pregrnjenim s cvetjem.

